

Plângerile – capitolul 4

Capitolul 4 este și el un capitol misterios. Dacă după ce am studiat cap.3 ne-am fi întrebat: *oare cu ce va continua Ieremia în capitolul 4?*, nu cred că am fi intuit temele abordate în capitolul 4. Rolul capitolului 5 pare a fi mai lesne de înțeles. În capitolul 5 Ieremia practic vorbește doar cu Dumnezeu. Capitolul 5 pare a fi în întregime o mijlocire adresată Domnului. După pregătirile făcute în primele patru capitole, Ieremia poate în sfârșit mijloci în auzul Domnului și al poporului. În primele 3 capitole am văzut pașii făcuți de Ieremia pentru a pregăti actul mijlocirii. Dar după cap.3 acest act final al mijlocirii pare a fi pregătit suficient. Ieremia s-a apropiat deja de rana Sionului, de rana Domnului și de propria rană. În primul capitolul a introdus temele majore ale cărții și s-a folosit de tema vrăjmașilor pentru a începe dialogul cu Yahwe. În al doilea capitol Ieremia a făcut un pas mai departe și a reînceput și dialogul cu fiica Sionului. De asemenea a făcut un pas în plus în apropierea de Domnul și a îndemnat și pe fiica Sionului să strige către Cel ce a nimicit ce era al Lui. În capitolul 3 Ieremia dezvoltă tema propriilor suferinței și propriei lupte cu depresia. Lupta sa cu depresia creează o apropiere de Sion, dar devine și un model și o speranță a izbăvirii pentru Sion. Sionul poate spera la mai bine și apoi fi izbăvit ca și Ieremia, și ca și Mesia pe care-l prefigurează. Condiția este pocăința. Ieremia face un pas esențial și în apropierea de rana Sionului îndemnându-l la căință. În același timp rugăciunea sa finală împotriva vrăjmașilor săi devine și un avertisment pentru Sion legat de faptul că de mai bine și de restaurare vor avea parte doar cei care vor renunța la vrăjmășia cu Domnul. Și în acest context, în loc să fie introdus capitolul 5 e introdus capitolul 4. De ce nu este încă netezită calea pentru capitolul 5? Ce aduce nou capitolul 4? Cu aceste întrebări în minte vom pași în acest misterios capitol al Plângerilor.

Observăm că în acest capitol Ieremia nu mai vorbește cu Yahwe în mod direct. El nu mai vorbește nici de despre suferințele din viața sa (tema majoră a capitolului precedent), ci revine la tema descrierii suferințelor Ierusalimului. El descrie aceste suferințe în calitate de martor ocular (v.1-16). Apoi începând din v.17 el se include pe sine în popor și folosește persoana I plural până în v.20. Apoi la final (și finalul pare a fi tot timpul cheia capitolului), se adresează în v.21 Edomului, ca în v.22 să se adreseze fiicei Sionului. Deci este singurul capitolul din carte în care Ieremia NU se adresează în mod direct Domnului. De asemenea este primul capitol în care se adresează DIRECT vrăjmașului (înglobat în realitatea îngâmfatului Edom). Și nu în cele din urmă continuă vorbirea către fiica Sionului. Marea noutate, șocantă de altfel, este în v.22 când profetul proclamă ispășirea fiicei Sionului. Cum am menționat deja, finalul capitolului e cheia interpretării întregului capitol. Ieremia are ca și punct culminant în acest capitol contrastul dintre Edom și fiica Sionului, dintre soarta păcatului Edomului și soarta păcatului fiicei Sionului. Dar pentru a ajunge la finalul capitolului trebuie să parcurgem cu grijă pregătirea pe care o face în Ieremia în prima parte a capitolului.

4:1-16 – Ieremia, martor la decăderea cetății și a liderilor ei

Ieremia revine la tema suferinței cetății. El alocă în acest capitol cea mai mare cantitate de text descrierii suferinței cetății. Ca în primul capitol descrie această suferință mai întâi în calitate de martor ca apoi să o descrie din perspectiva celui care este părtaș la ea. De ce revine Ieremia la această temă? Nu a alocat suficient spațiu de text acestei teme în primele trei capitole? El pare să considere că nu...El știe că apropierea sa de Sion are la bază arătarea acestuia că îi vede marele necaz și suferă alături de el. De aceea, el nu renunță la această temă nici în capitolul 5. Ea devine TEMA majoră a cărții. Într-adevăr, ca și cantitate de text din toată cartea Plângerilor, cel mai mult este alocat DESCRIERII și IDENTIFICĂRII profetului cu suferințele Sionului. Profetul vrea să arate Sionului, lumii și lui Dumnezeu Însuși CÂT de MARE este suferința Sionului. Desigur, abordează și tema păcatului, și tema speranței, și tema mijlocirii, și tema îndemnului la pocăință. Dar tema centrală rămâne DESCRIREA durerii cetății. Și acest lucru nu este făcut pentru a arăta cât de cumplită este pedeapsa Domnului și că Sionul a primit ce merita (deși și acest lucru este prezentat indirect), ci mai degrabă pentru a arăta Sionului că profetul este alături de rana sa mare ca marea și apoi pentru a sensibiliza inima Domnului și a neamurilor față de Sion. Descrierea suferinței nu e făcută cu rolul de a arăta Sionului că a primit ce merita, ci cu rolul de a MÂNGÂIA Sionul. Astfel, revenirea la tema suferinței Sionului e lesne de înțeles DUPĂ capitolul 3. În capitolul 3 Ieremia s-a depărtat puțin de această temă. El a vorbit mai mult despre propriile suferințe, și de asemenea a abordat un subiect extrem de sensibil: chemarea la pocăință și avertismentul judecății pentru cei ce nu se căiesc. Sionul ar putea avea diferite reacții față de provocările capitolului 3. Astfel, Ieremia, ca un bun cunoscător al răni Sionului, revine imediat în capitolul 4 la tema suferinței Sionului. El vrea să arate Sionului că nu a uitat de suferința Sionului atunci când a vorbit despre propria sa suferință. De asemenea vrea să arate că nu a uitat să empatizeze cu durerea Sionului atunci când a rostit îndemnul la pocăință, și că nu s-a transformat din mângâietor în acuzator. El nu este un mângâietor înșelător. El dorește vindecarea Sionului dar nu grăbește procesul și nici nu face din mângâierea Sionului un simplu mijloc spre un scop. Mângâierea Sionului e scopul principal al profetului. În dorința de a vindeca Sionului, el nu uită profunzimea durerii acestuia și că scopul actual nu poate fi acela decât cel de a mângâia Sionul, chiar înainte ca acesta să se căiască sau să se vindece. Astfel, el revine după capitol 3 la tema durerii cetății. În această lumină ne gândim că acest cap.4 nu putea lipsi din carte și are un rol atât de important. Chiar ne întrebăm oare de ce nu am intuit cu ce va continua Ieremia cartea după cap.3?

Dar în prima parte a cap.3 el doar va relua tema suferințelor Sionului sau va introduce și nuanțe noi? Desigur ne așteptăm și la nuanțe noi. Observăm mai întâi cum reia o temă din capitolul 1 și anume aceea a contrastului dintre ceea CE A FOST Sionul și ceea ce a DEVENIT Sionul. Durerea este amplificată de procesul decăderii și de conștiința decăderii. Dacă Sionul ar fi fost o cetate oarecare, săracă și necăjită, suferința ei nu ar fi fost acum așa de mare. Dar ea era cetatea aleasă de Dumnezeu, singura cetate de pe tot pământul aleasă de Dumnezeu, singura cetate în care Dumnezeu a coborât și care a fost binecuvântată cu prezența Lui. Ea a fost astfel

înălțată mai presus de toate celelalte cetăți, a devenit cea mai frumoasă dintre cetăți și bucuria întregului pământ (vezi 2:15). Ea a fost umplută de slavă, pace, bucurie și belșug. Dar iată ce a ajuns acum...tocmai această decădere unică face ca durerea Sionului să fie unică printre cetățile pământului. Au mai fost cetăți asediate și masacrate în istorie. Dar nici una nu a căzut de unde a căzut Sionul! Au mai fost temple păgâne arse în timpul asediilor dar nici unul dintre acestea nu era ca Templul lui Solomon în care locuia efectiv Dumnezeu Creator, singurul Dumnezeu adevărat! Profetul vede această decădere a Sionului ca înnegrirea aurului. Aurul cel curat s-a înnegrît, și-a pierdut strălucirea și valoarea. Pietrele Sfântului Locaș, sfințite altădată de prezența lui Dumnezeu, acum au fost risipite pe la toate colțurile ulițelor. Ce schimbare de destin a acestor pietre! Altădată făceau parte din Marele Templu, fiind umplute de glorie și strălucire. Aveau funcția de a adăposti pe Cel PreaÎnalt, de a zidi împreună Locul Său de Odihnă! Și acum aceste pietre sunt pe la toate colțurile ulițelor. Și-au pierdut strălucirea și funcția. Nu mai folosesc nimănui. Pot fi atinse de orice om necurat. Nu mai sunt folosite măcar pentru a face parte dintr-o casă de om care să adăpostească o familie din Israel. Sunt abandonate pe ulițele cetății în ruine. Dacă una din aceste pietre ar avea suflet, ne închipuim ce destin tragic a avut. Profetul face trecerea de la pietrele Sfântului Locaș la fiii Sionului. Nu doar pietrele Sfântului Locaș (aurite de altfel) sunt comparate cu aurul, ci și fiii Sionului sunt comparați cu aurul. Și ei erau prețuiți ca aurul și au ajuns ca niște vase de pământ și fără preț. Ne amintim de începutul capitoul 2, de alternanța dintre Templu și popor. Acum avem o paralelă între pietrele Templului și locuitorii Ierusalimului. De fapt, fiii Sionului erau ca niște pietre vii care formau Templul spiritual în care locuia Yahwe. Căci Dumnezeu venise să locuiască în mijlocul poporului Său și nu într-un Templu de piatră! Soarta pietrelor Templului a fost pecetluită de deciziile pietrelor vii, de deciziile fiilor Sionului. Domnul nu era împrejmuit doar de pietrele Templului ci și de pietrele vii ale locuitorilor Sionului. De aceea aceștia erau aleși și prețuiți ca aurul! Ieremia nu revine doar la tema suferinței poporului ci și la tema dărâării Templului. De fapt acolo, în dărâmarea Templului era epicentrul durerii fiicei Sionului. Tema Templului a fost prezentă în cap.1 și 2, dar a lipsit în cap.3. Ieremia revine acum la ea chiar la începutul capitoului 4. Sionul a avut un privilegiu unic: Templul! Dar Templul a fost dărâmat! Iată de ce suferința sa este UNICĂ, și rana sa nu poate fi comparată cu rana vreunei alte cetăți! Ieremia continuă cu degradarea locuitorilor Sionului. Nu e vorba doar de o degradare fizică sau socială, ci și de una morală și spirituală. Locuitorii Sionului au ajuns mai răi ca șacalii. Și șacalii au grijă de puii lor, dar locuitorii Sionului au ajuns insensibili la suferința copiilor lor sau a fraților lor. Aici Ieremia nu vorbește de neputința de a hrăni copiii (amintită în 2:12), ci de lipsa de voință de a hrăni pe cei mici. Suferința, lipsa și foamea au degradat pe locuitorii Sionului. Și-au pierdut umanitatea. Au ajuns mai răi ca animalele. Ieremia probabil că rememorează aici scenele în care părinții au preferat să mânânce singuri resturile de mâncare fără a le împărți cu proprii lor copii. Aceasta a fost o fază spre o urâciune și mai mare, aceea de a-și mânca proprii copii (4:10). Fiii Sionului au ajuns fără milă. Dar ei erau reprezentanții Dumnezeului milei, cei care trebuiau să vestească printre popoare mila și îndurarea Celui Preaînalt. Dar tocmai ei, pietrele vii ale Templului

harului, și-au pierdut mila și au ajuns ne-oameni, mai răi ca neamurile barbare, mai răi ca șacalii sălbatici. Ce decădere! Ce tragedie!

În v.6 Ieremia amintește cauza decăderii Sionului. El recunoaște că păcatul fiicei poporului său e mai mare decât cel al Sodomei. Acest lucru este reflectat și în modul în care au fost pedepsite cele două cetăți. Sodoma a pierit deodată prin foc. Dar Ierusalimul a murit în chinurile foametei și a fost dat în mâinile vrăjmașilor lor. Suferința Ierusalimului a fost mult mai mare. Și acest lucru pentru că vina sa e mai mare. Ieremia vorbește la prezent despre vina fiicei poporului său. Dacă până acum a vorbit la timpul perfect compus în termenul de: *Greu a păcătuit Ierusalimul! Sau: am păcătuit, am fost îndărătnici...*, acum vorbește la timpul prezent despre aceeași realitate: *căci vina poporului meu ESTE mai mare decât păcatul Sodomei*. Ieremia pare să atragă atenția asupra faptului că problema VINOVĂȚIEI Ierusalimului nu este ÎNCĂ soluționată. Actul pedepsirii nu îndepărtează VINA cetății. Doar actul pocăinței de care a vorbit în capitolul precedent e soluția pentru păcatul cetății. Desigur Ieremia alocă doar un verset CAUZEI decăderii poporului (v.6), și apoi în v.7 continuă să descrie suferințele Ierusalimului. Am comentat până acum de ce face acest lucru. Totuși observăm că Ieremia deși abordează discret problema păcatului Ierusalimului, abordează această temă în fiecare capitol al cărții, după cum urmează:

- Capitolul 1
 - Căci Domnul l-a smerit din pricina mulțimii păcatelor lui (1:5)
 - Greu a păcătuit Ierusalimul! De aceea a ajuns o scârbă. (1:8)
 - Mâna Lui a legat jugul nelegiuirilor mele care stau împletite și legate de gâtul meu. (1:14)
 - Domnul este drept căci m-am răzvrătit împotriva poruncilor Lui (1:18)
 - Mi s-a întors inima în mine, căci am fost neascultător (1:20)
- Capitolul 2
 - Proorocii tăi ți-au proorocit vedenii deșarte și amăgitoare și nu ți-au dat pe față nelegiuirea. (2:14)
- Capitolul 3
 - Am păcătuit, am fost îndărătnici și nu ne-ai iertat! (3:42)
- Capitolul 4
 - Vina fiicei poporului meu este mai mare decât păcatul Sodomei (4:6)
 - Iată roada păcatelor proorocilor săi, a nelegiuirilor preoților săi, care au vărsat în mijlocul lui sângele celor neprihăniți.(4:13)

Observăm că Ieremia insistă cel mai mult (dar nu exagerat de mult) pe problema păcatului în cap.1. El vrea de la început să recunoască față de Ierusalim și față de Dumnezeu cauza căderii cetății și dreptatea manifestării mâniei lui Dumnezeu. În capitolul 2 menționează doar o singură dată păcatul cetății insistând mai mult pe vina proorocilor acesteia. În capitolul 3 păcatul cetății e abordat sub forma unei îndemn la pocăință. El face deci un pas înainte. Dar până

acum vorbește de un păcat din TRECUT și doar la modul general despre păcatul cetății. În cap.4 pare a mai face un pas în abordarea acestui subiect extrem de sensibil. Și anume el afirmă că VINA cetății este încă ACTUALĂ (4:6), și apoi în 4:13 menționează păcatul preoților și dă primul exemplu de păcat specific: au vărsat sângele celor neprihăniți. Iarăși Ieremia nu insistă foarte mult pe problema păcatului dar în mod evident face un pas înainte în a o aborda mai direct, mai deschis. Vina Ierusalimului nu este soluționată. Apoi vorbește despre păcatul LIDERILOR Ierusalimului, parcă pentru a nu lăsa cetate prea mult sub lentila acuzării (aceeași procedură o folosește Ieremia în 2:14). Dar acum Ieremia vorbește nu doar de păcatul proorocilor ci de cel al preoților. De asemenea, pentru prima dată în carte particularizează păcatul: *au vărsat sângele celor neprihăniți*. După apropierea și mângâierile din primele trei capitole, Ieremia consideră că Sionul este pregătit pentru această abordare mai directă a problemei vinovăției sale nesoluționată prin manifestarea mâniei divine.

Ieremia continuă în v.7 cu decăderea voievozilor Sionului. Nu doar fiii Sionului au decăzut, ci și voievozii Sionului. Dacă fiii Sionului ar fi pietrele vii ale Templului, voievozii Sionului ar fi stâlpii, coloanele Templului. Dacă fiii Sionului erau atât de prețioși, atunci cum erau înaintea Domnului căpeteniile poporului? Ieremia are în vedere mai mult decât o decădere socială, decât o degradare a frumuseții fizice. V.7 ne trimite cu gândul la funcția spirituală pe care o aveau căpeteniile lui Iuda. Ei erau înaintea Domnului mai strălucitori decât zăpada, mai albi ca laptele, trupul lor era mai roș decât mărgeanul, fața le era ca safirul. Nu cred că Ieremia vrea să spună că ei erau niște fotomodele. El insistă parcă pe trupul lor spiritual, pe funcția lor duhovnicească, spre realitatea spirituală pe care o reprezentau. Ne aducem aminte de semnificația celor doi stâlpi dinaintea Templului (preotul și împăratul) despre care am discutat în Ieremia 52. Deși Împăratul și Marele Preot erau cei doi mari stâlpi ai poporului, și celelalte căpetenii erau stâlpi importanți ai edificiului spiritual mareț al lui Israel. Din pricină că Sionul era cetatea lui Dumnezeu, căpeteniile Sionului aveau o slavă și un privilegiu atât de mare, mai mare ca slava căpeteniilor Babilonului sau a oricărei alte cetăți de pe pământ. Descrierea din v.7 ne trimite cu gândul la slava îngerilor descriși în Apocalipsa, sau la slava Fiului Omului din cartea Daniel sau din Apoc. cap.1. Căpeteniile Sionului degustau din slava Celui ce avea să fie mare Căpetenie a Sionului. Astfel slava lor era comparabilă cu cea a îngerilor, chiar mai mare decât cea a îngerilor. Ieremia insistă deci pe o degradare spirituală care a precedat-o pe cea fizică.

În v.9-10 Ieremia reamintește ravagiile făcute de foamea și canibalismul la care s-au dat femeile Sionului. Cele din care putea veni Mesia și-au mâncat rodul pântecelor lor! Imaginea e cumplită, e înfiorătoare. Această imagine pare să surprindă punctul culminant al decăderii morale și spirituale a poporului. Ieremia e marcat de aceste acte de canibalism. El le-a menționat și în cap.2. El le menționează și acum dar cu alt scop. Dacă în cap.2 face acest demers pentru a sensibiliza inima cerului, acum o face pentru a arăta cât de mare a fost degradarea morală și spirituală a locuitorilor cetății. Deși nu insistă așa de mult ca în cap.2 pe revărsarea mâniei divine el nu o poate lăsa nementionată în capitolul 4. El o menționează de două ori în

v.11 și în v.16. Manifestarea urgiei divine a însemnat și lăsarea poporului și a căpeteniilor în voia minții lor blestemate.

În v.12 Ieremia amintește de spectatorii dramei, de cei care au asistat la distrugerea cetății. Dar de data acestea el nu mai vorbește despre vrăjmașii cetății sau despre neamurile pământului, ci despre ÎMPĂRAȚII PĂMÂNTULUI. Faptul acesta este semnificativ. Căci se pare că acest capitol 4 este dedicat LIDERILOR cetății. Într-adevăr, Ieremia pornește de la fiii Sionului (v.1-6), continuă cu voievozii cetății (v.7-11), apoi cu proorocii și preoții (v.13-16), ca apoi să ajungă la împărat, la Unsul Domnului (v.20). Ieremia construiește în mod evident o progresie de la pietrele Templului (fiii Sionului) la cei doi stâlpi ai Sionului (preotul și împăratul). În cadrul acestei progresii el vorbește și de suferința POPORULUI (femei, copii, bătrâni). Dar insistă că principala cauză a căderii cetății a constat în păcatul LIDERILOR acesteia. Păcatul cetății a fost determinat de păcatul liderilor ei. Păcatul cetății a ajuns mai mare ca cel al Sodomei pentru că păcatul liderilor cetății a fost ajuns să fie atât de mare! Într-adevăr, v.13 prezintă drept CAUZĂ a căderii cetății păcatul proorocilor și preților. În 2:14 se vorbește despre nelegiuirea cetății, deși apar menționați și proorocii, dar în 4:13 se vorbește doar de păcatul liderilor. La fel și v.20 dedicat Unsului Domnului ne arată că Ierusalimul a decăzut pentru că el nu și-a împlinit funcția. Capitolul 4 pare să rezoneze foarte bine cu cap. 52 din Ieremia ([vezi comentariul pe Ieremia 52](#)). Într-adevăr, cartea Ieremia se încheie cu acel capitol magnific 52 care insistă că prima cauză a nimicirii cetății este păcatul liderilor ei, și în special păcatul împăratului, cel care trebuia să fie Marele Păzitor al grădinii-cetate. În acest context înțelegem de ce Ieremia atunci când abordează tema spectatorilor din afară vorbește mai întâi de Împărații pământului, și apoi de neamurile pământului. Căci acum nu insistă pe soarta unui neam în mijlocul neamurilor, ci pe soarta unor lideri în mijlocul altor lideri. Împărații pământului sunt cei care asistă la căderea cetății Marelui Împărat! Și lucrul pe care-l spune Ieremia despre acești ceilalți împărați este șocant:

- Împărații pământului n-ar fi crezut, și nici unul din locuitorii lumii n-ar fi crezut că potrivnicul, care-l împresura, are să intre pe porțile Ierusalimului. (4:12)

Expresia „NICI UNUL” e șocantă! Dar printre neamuri erau atâția oameni idolatri și atâția vrăjmași care doreau pieirea Ierusalimului. Dar iată că nici unul dintre vrăjmașii de moarte ai Ierusalimului nu credea că Ierusalimul va fi luat. Dar de ce? Regatul lui Iuda era de mult în decădere, iar slava pământească a Ierusalimului nu era cu mult mai mare decât e cea a celorlalte cetăți ale neamurilor. Desigur, Ierusalimul era o cetate frumoasă cu ziduri foarte puternice. Dar erau și alte cetăți printre Neamuri chiar mai mari ca Ierusalimul și cu o slavă pământească mai mare (Ninive, Babilon, Tir, Sidon, Damasc). Or celelalte cetăți dintre Neamuri au putut fi cucerite și distruse. De ce nu ar fi putut fi și Ierusalimul? Iuda era în decădere și armata evreilor slăbită. Și cel ce ataca Ierusalimul era Nebucadnețar în marea sa ascensiune. Deci din punct de vedere militar erau mari șanse ca Babilonienii să cucerească și Ierusalimul. Totuși de ce nici unul dintre neamuri (deși și-ar fi dorit mult!) nu credea că acest lucru se va întâmpla? Pentru că neamurile înțeleseseră că Ierusalimul era cetatea în care locuia Dumnezeu, Marele Yahwe, cel

mai de temut dintre dumnezei, care Și-a făcut un nume plin de slavă prin faptele Sale pline de glorie din istoria lui Israel! Iată deci, cât de mult lumina mărturia lui Dumnezeu de la Ierusalim, în ciuda păcatelor lui Iuda, neamurile știau că Dumnezeul cel adevărat locuia la Ierusalim. Deși au ales să rămâne idolatre, nu puteau nega mărturia Luminii de la Ierusalim. Înăuntrul cugetului lor, ȘTIAU că Dumnezeul cel adevărat locuiește la Ierusalim. Astfel, nu puteau să creadă că această cetate, unica în care Dumnezeu Și-a așezat Numele, ar putea fi cucerită. Iată ce mai spuneau ei despre Ierusalim: *Aceasta este cetatea despre care se zicea că este cea mai frumoasă și bucuria întregului pământ?* (2:15). Ierusalimul era cea mai frumoasă cetate și bucuria întregului pământ căci era SINGURA cetate în care Creatorul și-a așezat scaunul Său de domnie! Și Neamurile simțeau și înțelegeau acest lucru, măcar că refuzau pocăința. Dar Lumina de la Ierusalim a ajuns până la ei. Dar Lumina s-a stins prin căderea cetății. Conștiința lor putea fi mai liniștită. Iată de ce se bucurau așa de mult neamurile de căderea cetății sfinte. S-a stins marele felinar care le tulbura viața de păcat. Și Lumina s-a stins în primul rând din pricina păcatului LIDERILOR cetății:

- Iată roada păcatelor proorocilor și a nelegiurilor preoților săi! (4:13)

Iar dintre aceste păcate cel mai grav pare a fi vărsarea sângelui celui neprihănit. Oamenii neprihăniți din cetate au chemat cetatea la pocăință. Dar liderii cetății i-au omorât. Acest sânge nevinovat a strigat răzbunare în dreptul cetății. Și astfel și lor a trebuit să li se verse sângele pe pământ! Au primit ce au făcut celor neprihăniți. Li s-a făcut așa cum făcuseră și ei. Deci cap.4 nu reia doar tema suferinței cetății, dezvoltă nuanțe noi. Una este cea a decăderii morale și spirituale a cetății, iar cealaltă cea a LIDERILOR cetății. Preoții și proorocii care trebuiau să fie un model al curăției în popor au vărsat sânge nevinovat. Din această pricină au ajuns să fie mânjiți de sânge rătăcind ca orbi pe ulițe. Ei au vărsat sânge în ascuns, dar acum erau plin de sânge în văzul tuturor. Necurăția lor a fost dată pe față. Acum toți, inclusiv cei dintre Neamuri, se depărtau de ei spunând: *Depărtați-vă necuraților!* Cei ce erau simbolurile curăției în Israel au ajuns să reprezinte necurăția de care trebuie să te ferești! Ce decădere! Ce degradare! Judecata vizibilă prin babilonieni nu a făcut decât să dea pe față nelegiuirea Sionului și a liderilor lui. Nu a făcut decât să facă vizibilă adevărata stare spirituală a poporului. Judecata a arătat cine erau ei cu adevărat. Preoții nu erau repere ale sfințeniei ci focare de necurăție de care trebuia să te ferești. Poporul trebuia să se depărteze de aceste false autorități dacă dorea să fie vindecat. În același timp vindecarea putea să înceapă de la căința liderilor poporului. Prin ei s-a umplut Ierusalimul de fărâdelege. Tot prin ei trebuie adus izvorul pocăinței și poporului. Cap.4, focalizat pe fărâdelegea liderilor Sionului, nu are scopul de a-i ponegri pe aceștia. Are rolul de a le arăta unde sunt și de a-i chema la pocăință. În același timp are rolul de a chema poporul să iasă de sub autoritate acelorora a căror adevărată față a fost arătată prin actul judecății. Decăderea spirituală a liderilor a precedat decăderea lor pe plan fizic, social. Decăderea socială provocată de Haldei nu a făcut decât să întrupeze realitatea spirituală hidoasă care se ascundea sub haina religiozității liderilor cetății. Aceștia nu au avut milă, astfel că și vrăjmașul a ajuns să nu aibă milă de ei (v.16).

4:17-20 – Suferința poporului și decăderea Unsului Domnului

Începând din v.17 Ieremia vorbește la persoana I plural. Nu este capitol din Ieremia în care el să nu se identifice cu poporul în vinovăție sau pedeapsă. Face acest lucru și în cap.4. Începând cu v.17 el insistă pe suferința poporului. Ea este rodul nelegiurii liderilor lor. Dar e vorba de liderii pe care ei i-au aprobat și urmat de bunăvoie. Pedeapsa nu a lovit astfel doar în lideri ci în tot poporul. Ieremia rememorează disperarea poporului în momentul pedepsei. Așteptau zadarnic ajutor de la Egipt (v.17) sau de la Unsul Domnului (v.20). Dar acest ajutor nu a venit. Au încercat deci să-și salvează viața singuri, fugind și încercând să se ascundă de vrăjmași. Dar sfârșitul lor venise. Sfârșitul lor era hotărât. Vrăjmașii au fost mai puternici, mai iuți ca vulturii. Ieremia rememorează groază celui vânat de vrăjmași. În inima lor mai era un strop de speranță că poate totuși vor scăpa. Dar nu a fost să fie așa. Era ceasul judecății. Era ceasul pedepsei. Finalul fusese hotărât în sfatul străjerilor de sus. Era implacabil. Apogeul tragediei lor a însemnat prinderea Unsului Domnului. E vorba de prinderea lui Zedechia. Da, în el își pusese nădejdea poporul. Dar tocmai el a fost cel care i-a dus la pierzare. Ieremia nu afirmă explicit vinovăția împăratului și nici greșeala lui Iuda de a se încrede în om și în Egipt. În schimb, el insistă pe momentul dramatic al prinderii împăratului. Zedechia nu era împăratul unei cetăți, printre alți mulți împărați de cetăți. El era Unsul Domnului! Creatorul cerului și al pământului, singurul Dumnezeu, avea doar doi unși pe pământ: marele preot și împăratul! Și dintre aceștia, împăratul avea un rol mai important. El avea funcția de a păzi cetatea-grădină și Templul lui Dumnezeu. La fel cum Adam a fost pus de Dumnezeu să păzească grădina de Șarpe, la fel și Împăratul fusese Uns să fie Păzitor al Templului. Prin ascultarea sa, poporul avea să rămână în ascultare de Dumnezeu, iar ascultarea poporului de Dumnezeu era condiția ca puterea lui Dumnezeu să protejeze cetatea și Templul de atacurile vrăjmașului. Poarta Cerului pe care trebuia să intre Mesia trebuia să fie bine păzită. Unsul Domnului avea un rol cheie. El trebuia să căluzească poporul întru ascultare de poruncile Domnului. Astfel, el trebuia să fie UMBRA sub care Israel putea trăi printre Neamuri. Împăratul era un model viu care ajuta pe Israel să nu se lase momit de felul idolatru de viață al neamurilor. Știm însă ce s-a întâmplat. Funcția împăratului era atât de slăvită, atât de slăvită, încât Ieremia pare că nici nu îndrăznește să pomenească de păcatele lui. El vorbește deschis de păcatele preoților și proorocilor. Dar tace în dreptul păcatului împăratului. El doar semnaleză momentul dramatic al prinderii Unsului Domnului și al suspendării dinastiei davidice, dinastie din care trebuia să vină Mesia. Ce expresie folosește Ieremia: *sufierea vieții noastre!* Ne aducem aminte cum a creat Dumnezeu pe Adam. A făcut un trup din lut. Apoi a suflat peste el suflarea de viață. Este ca și cum poporul era Trupul iar Împăratul suflarea de viață care-l anima. Este ca și cum Israel ar fi Trupul iar Împăratul ar fi Capul, care este Sursa vieții Trupului. Când ne gândim că Ieremia vorbește practic de Zedechia, parcă nu ne vine să credem. În cele din urmă știm ce fel de om era Zedechia. Un om slab și necredincios care a dus pe Iuda la pierzare. Prinderea sa de către Haldei a fost ceea ce a meritat. Dar Ieremia vede cu totul altceva în prinderea lui Zedechia. El nu poate separa pe Zedechia de FUNCȚIA pe care o deținea. El nu vede drama omului Zedechia, ci decăderea

istorică a Unsului Domnului. Zedechia era în cele din urmă un om, un om ca și împăratului Tirului sau Edomului. Dar ocupa o FUNCȚIE specială. Din pricina funcției pe care o ocupa, Ieremia se raportează diferit la sfârșitul lui Zedechia decât de cel al împăratului Tirului de exemplu. Ierusalimul era o cetate păcătoasă ca Sodoma, mai păcătoasă ca Sodoma. Totuși nimeni nu plânge pentru Sodoma. Ieremia nu scrie o Carte a Plângerilor pentru Tir. Ieremia privește atât pe Zedechia cât și Ierusalimul prin lentila FUNCȚIEI pe care au primit-o de sus și pe care o aveau în planul lui Dumnezeu. Israel era poporul ales, Ierusalimul cetatea lui Dumnezeu, iar împăratul Unsu lui Dumnezeu. Împreună formau o Poartă a Cerului prin care avea să pășească Mesia! Astfel, Ieremia nu vede în anul 586 doar niște oameni pedepsiți pentru păcatele lor. El ar plânge chiar dacă ar fi doar niște oameni pedepsiți pentru păcatele lor, căci profetul și Dumnezeu Însuși jălesc căderea Moabului de exemplu ([vezi comentariul pe Ieremia 48](#)). Dar Ieremia nu jălește Moabul așa cum jălește Ierusalimul. Și nu doar pentru că era vorba de poporul lui, ci din pricină că era poporul Domnului, și din pricina FUNCȚIEI pe care o primise de la Dumnezeu. Deși toți oamenii sunt oameni, FUNCȚIA primită de anumiți oameni în planul lui Dumnezeu ne face să ne raportăm diferit la ei. David ucide pe cel ce pretinde că a omorât pe Saul, dar el cruță pe Saul și la moartea sa îi scrie o cântare de jale. Dar acel om care a pretins c-a ucis pe Saul nu era un om la fel ca și Saul? Și oare Saul nu era mult mai vinovat decât acel om înaintea Domnului? Totuși David se raportează diferit la Saul. De ce? Din pricina FUNCȚIEI ocupate de Saul. Și mai este ceva. Dumnezeu când dă o funcție specială, cunoaște și o alipire specială față de cel ce primește acea funcție. Am văzut în cartea Ieremia că Israel nu doar că a primit o funcție specială, dar Dumnezeu s-a alipit de el într-un mod special, la fel cum un soț se alipește de soția lui. Desigur am discutat că alipirea lui Dumnezeu de Israel avea în vedere binecuvântarea Neamurilor. Deci Yahwe iubeste special pe Israel de dragul Neamurilor. Dumnezeu de fapt acceptă căsătoria dificilă cu Israel de dragul Neamurilor. Am discutat că iubirea lui Dumnezeu specială pentru Israel se revarsă apoi peste Neamuri. Dar acum insistăm pe faptul că FUNCȚIA cuiva în planul lui Dumnezeu IMPUNE o raportare specială față de acel cineva. Pavel ne va spune și el ca prezbiterii să fie primiți cu ÎNDOITĂ cinste. De ce cinste ÎNDOITĂ? Din pricina funcției pe care aceștia o dețin. În ciuda faptului că cel ce deține funcția se degradează moral, din pricina funcției pe care o deține, el se bucură de raportare specială din partea Domnului și a slujitorilor lui. Astfel Ieremia, urmând exemplul lui David, doar jalește pe Unsu Domnului neîndrăznind să-i pomenească vreun păcat sau o vină. Chiar dacă e vorba de amărâțul de Zedechia, Ieremia privește la el prin lentila funcției primite de sus. Lui Dumnezeu îi place acest mod de a privi oamenii. De aceea i-a plăcut Domnului atât de mult de David și l-a numit copil al lui Dumnezeu. Să cinstești pe cineva nu în virtutea a ceea ce este el, ci în virtutea funcției pe care o deține. Dumnezeu știe că nu e ușor acest lucru. De aceea îl și apreciază atât de mult! Ce repede ne-am grăbit noi să pomenim în comentariul nostru că marele vinovat dintre lideri este împăratul. Dar Ieremia nu îndrăznește să facă acest lucru. La fel ca și David, el doar jălește pe Unsu Domnului. Astfel capitolul 4 include și această nuanță nouă: jelirea Unsului Domnului. Cântecul de jale pentru Ierusalim nu putea fi complet fără jelirea Unsului Domnului.

Nu doar Templul nu putea lipsit din acest cântec de jale ci nici Unsul Domnului nu putea lipsi. Ierusalimul nu era doar cetatea care adăpostea Templul ci și cetatea unde ședea pe scaunul său de domnie Unsul Domnului. Acum înțelegem mai bine de ce Ieremia este pătitor, de ce plânge așa de mult pentru Ierusalim. E vorba de ROLUL ocupat de Ierusalim în planul lui Dumnezeu, și de LOCUL ocupat de acesta în inima Domnului. Astfel Ieremia nu mai ține cont că era vorba de curva curvelor, de cetatea care l-a prigonit fără temei o viață de om, ci el vede în Ierusalimul distrus Poarta Cerului răpusă de vrăjmaș. Și atunci el nu poate decât să plângă, dar să plângă cetatea mai mult decât pe Moab sau orice altă cetate. El nu plânge doar soarta unor oameni. El nu vede doar niște oameni din poporul lui. El vede DINCOLO. El vede ce REPRESENTAU aceștia în planul și inima lui Dumnezeu. Așa se explică plânsul său amar pentru Ierusalim.

Tot planul lui Dumnezeu e marcat de alegeri speciale. Unii se bucură de o astfel de alegere specială, alții nu. Alegerea se face adesea nu prin fapte, ci prin predestinare. Domnul nu alege pe Iov sau pe Melhisedec, ci pe Avraam. Și Melhisedec cunoștea o spiritualitate mai înaltă ca a lui Avraam în Gen. 14 și Avraam îi dă zeciuială așa cum insistă și Pavel în Epistola către Evrei. Zedechia ocupă tronul lui David, și Ierusalimul și nu Sodoma e cetatea alesă de Dumnezeu. Dar mulți împărați dintre neamuri erau mai neprihăniți decât Zedechia și Sodoma e mai puțin vinovată ca Ierusalimul. Desigur alegerea divină și credințioșia lui Dumnezeu la un moment dat se și condiționează reciproc. Dar cum am dat exemplul cu Avraam. Totuși putea fi ales Melhisedec. Dar este ales Avraam. Domnul alege pe Israel. Apoi alege Biserica dintre Neamuri. Apoi la final alege din nou pe Israel pentru a-i da un rol privilegiat în mia de ani. Și tot așa. Cel ales trăiește ispita MÂNDRIEI și disprețuirii celui neales. Cel neales trăiește ispita invidiei și urârii celui ales. Domnul concepe în acest fel planul Său pentru a testa inima fiilor oamenilor. Dar și pentru a o vindeca. Vindecarea apare când înțelegem următoarele adevăruri:

- Indiferent de cine se bucură de o alegere specială, singurul care merită și este slăvit în acest plan este doar Dumnezeu. Atât cel ales cât și cel neales are drept scop glorificarea lui Dumnezeu. Nimeni nu arată spre sine, ci doar spre Dumnezeu. Cel ales laudă harul divin pentru că a fost ales. Cel neales recunoaște că Domnul nu era dator să-l aleagă și faptul că probabil nu ar fi rezistat ispitei de a fi ales.
- Cel ce e ales e ales de dragul celui neales. Fiecare e chemat să EXISTE pentru celălalt. Nimeni nu e ales sau neales pentru sine. Ci fiecare e ales sau neales pentru CELĂLALT.
- În Împărăția lui Dumnezeu cel mai mare e cel mai mic, cel mai mare e cel ce slujește cel mai mult. În Împărăția lui Dumnezeu e glorificat doar Dumnezeu. Nu există competiție, invidie, căci fiecare trăiește pentru celălalt. Cel ales se vede ales pentru a-l sluji pe cel neales. Cel neales se bucură de privilegiul dat celui ales.

Cât de frumos strălucește harul divin și slava Domnului în acest principiu al alegerii. Ce frumos strălucește acest principiu în alegerea lui Saul din Tars. Cea mai înaltă slujbă apostolică, o slujbă mai slăvită ca cea a lui Moise și mai importantă decât a celorlalți 12 apostoli îi este dată

lui Saul din Tars. Nu a fost vreo slujbă sub ceruri mai înaltă decât cea primită de apostolul Pavel ([vezi comentariul pe 2 Corinteni cap.3](#)). Dar Pavel a fost cel dintâi păcătos, prigonitorul Bisericii, cel mai înverșunat dușman al Domnului din sec.1. Nu Ștefan, nu Petru sau Ioan, nu Barnaba ci tocmai el, Saul a primit măreață slujbă. Oprit din nebunia sa de a lupta împotriva lui Dumnezeu, el este trimis cu Evanghelia lui Hristos la Neamuri! Dar la final nu va fi la fel. Dacă Babilonul din Apocalipsa este Ierusalimul, înseamnă că Ierusalimul va fi motorul prigoanei conduse de Anticrist împotriva creștinilor, Anticrist ca în sec.1 se va folosi de vigoarea, de seva poporului evreu pentru a prigoni pe creștini. Și tocmai pe acest popor atât de înverșunat împotriva lui Yahwe, Domnul îl va opri din drum și din orbire. Tocmai pe acest popor îl va mântui din mâna fiarei, și-l va alege să-i vestească slava printre Neamuri în mia de ani. Cetatea cea mai răzvrătită, tocmai ea va fi aleasă pentru a deveni cetatea lui Dumnezeu! Cum s-a întâmplat cu Saul, se pare că se va întâmpla și cu Israel la final. Întoarcerea de 180 de grade din viața lui Saul prefigurează răsucirea finală a lui Israel. Și atunci înțelegem într-o lumină nouă versetele din Ieremia care anunță:

- Cetatea aceasta va fi pentru Mine o pricină de laudă și de slavă printre toate neamurile pământului. Ele vor afla tot binele pe care li-l voi face și vor RĂMÂNEA MIRATE și UIMITE de toată fericirea și propășirea pe care le-o voi da. (Ier.33:9)

Neamurile vor fi uimite pentru că Domnul va salva și binecuvânta cetatea cea mai răzvrătită, care i-a prigonit cu cea mai aprigă ură slujtorii. Când vor vedea HARUL nemeritat primit de Ierusalim prin Mesia la finalul celor 3,5 ani, Neamurile vor fi copleșite de frumusețea și iubirea Domnului și vor rămânea uimite de harul neașteptat al Acestuia. Și vor spune: *Vrem și noi să cunoaștem acest Dumnezeu. Vrem și noi să slujim acest Dumnezeu! Cum de am slujit până acum idolilor de piatră și ne-am ascuns de un Dumnezeu atât de frumos? De ce ne-am temut că Creatoul nostru ne va face rău și de ce l-am alungat din conștiința noastră?* Astfel prin HARUL revărsat peste Ierusalimul APOSTAT, PREJUDECATA Neamurilor față de Creator și minciuna celui răi despre Dumnezeu care-i convinge să nu caute pe Dumnezeu va fi în sfârșit ZDROBITĂ! Ce plan măreț! Iată că fărâdelegea Ierusalimului nu face decât să tragă la carul de slavă al Domnului. Ea e cetatea cea mai răzvrătită. Dar acest lucru nu-L împiedică pe Dumnezeu să o lepede de tot și nici să nu o aleagă din nou la finalul istoriei. Când această poveste de dragoste se va fi terminat de scris în istorie înaintea Neamurilor, Neamurile vor fi eliberate de Minciuna care-i ține departe de Dumnezeu!

Medităm mai departe. Lucifer s-a bucurat el însuși de o alegere și o slavă specială printre îngeri. Se pare că și acest lucru i-a adus căderea. Alții speculează că răzvrătirea lui ar fi fost cauzată de decizia lui Dumnezeu de a-i da omului o slavă chiar mai mare decât a lui. Într-un fel sau altul originea răzvrătirii sau răului se leagă de acest act misterios al Creatorului de a face alegeri speciale. Astfel în planul Său cu omul acest principiu este mereu prezent pentru a fi apărat, sfințit, slăvit.

4:21-22 - Fiica Edomului versus fiica Sionului

Ne-am învățat deja cu faptul că în Plângeri finalul capitolului devine o cheie a întregului capitol, și este adesea pregătit de restul capitolului. De asemenea ne-am învățat ca finalul să ne surprindă și să ne ridice tot felul de întrebări. Finalul capitolului 4 urmează același tipar. Dacă după versetul 20 ne-am întreba: Oare cu ce va finaliza Ieremia acest capitol?, în nici un caz nu am intui că Ieremia va introduce Edomul în finalul acestui capitol. Ne-am gândi ca finalul s-ar putea lega de reabilitarea Împăratului. Într-adevăr, am observat că tema centrală și specifică a acestui capitol se leagă de liderii Sionului. Chiar fiii Sionului menționați în primele versete ale capitolului par a fi de la curtea regală. Ideea de bucate alese și haine de purpură sunt asociate în acel context cultural cu funcții înalte preoțești sau la curtea regelui. Și în v.20 pasajul culminează cu referirea directă la împărat, pe care Ieremia nu îndrăznește decât să-l plângă. Ar fi logic să ne așteptăm ca finalul să includă tema împăratului. Dar Ieremia dedică finalul fiicei Edomului! Ne surprinde din nou, și ne ridică o mulțime de întrebări acest fapt. Desigur și mai multe întrebări izvorăsc din modul în care traduce Cornilescu începutul v.22:

- Fiica Sionului nelegiuirea îți este ISPĂȘITĂ...

Totuși traducerea literală propune următoarea traducere (mai puțin șocantă):

- Pedepșa nelegiurii tale s-a împlinit...

Traducerea NIV propune:

- O fiica, Sionului, pedepșa sa se va sfârși...

RVS traduce ca versiunea literală:

- Pedepșa pentru nelegiuirea ta s-a împlinit...

Doar Cornilescu introduce verbul a ISPĂȘI. E adevărat că între împlinirea pedepsei și ispășire este o legătură foarte strânsă. Cornilescu pare a dori să accentueze sensul profund al expresiei: împlinirea pedepsei a produs ispășirea păcatului, deci Sionul poate spera la restaurare. E adevărat că autorul vrea să ne comunice că Sionul se poate bucura de speranța restaurării, căci pasajul continuă: *El nu te va mai trimite în robie.*

Revenim la Edom deocamdată. Menționăm cu această ocazie că Haldeii sau Babilonienii, cei care au distrus Ierusalimul, sunt numiți doar sub titlul de VRĂJMAȘI. Ieremia de fapt nu precizează în mod direct nici unul din popoarele vrăjmașe lui Israel. De ce? Căci el a făcut acest lucru în cartea Ieremia cu vârf și îndesat. Cartea Plângerilor urmărește altceva. Ar fi măcar două motive. Mai întâi, el ar dori ca Plângerile să se bucure de o largă răspândire printre robii din Babilon. Cântarea de jalea putea fi învățată pe de rost și cântată de robi. Referirile directe la Babilon puteau stârni ura și prigoana acestora. Și astfel, Ieremia omite referirea directă la asupritori. Apoi, cartea Plângerilor poate deveni o carte de jale a evreilor care va străbate istoria. Haldeii nu au fost singurii vrăjmași din istoria lui Israel. Astfel se folosește termenul generic de VRĂJMAȘ în care pot fi înglobați toți vrăjmașii din istoria lui Israel. Atunci de ce apare referirea la Edom? Am menționat cu alte ocazii ([vezi și comentariul pe Ieremia 49b](#)) că referirea la Edom are adesea o funcție simbolică. E mai mult decât referirea la vecinii lui Iuda. Edomul

devine un simbol al vrăjmașului poporului lui Dumnezeu. Astfel, pedepsirea Edomului înseamnă de fapt pedepsirea tuturor vrăjmașilor lui Israel!

Deci Ieremia încheie de fapt capitolul tot pe tema VRĂJMAȘULUI. La fel a încheiat și cap.1. Într-adevăr, vrăjmașii lui Israel sunt prezenți și în restul capitolului 4. Ei sunt prezenți în mod special în 4:14-20. Ei, vrăjmașii, au prins în gropile lor pe Unsul Domnului. La fel cum Ieremia a fost aruncat în groapă de vrăjmașii lui (vezi finalul cap.3), acum și Unsul Domnului a fost prins de vrăjmași în gropile lor. Într-adevăr, ultima acțiune a vrăjmașului menționată în cap.4 are în vedere tocmai că s-a atins de Unsul Domnului. Unsul Domnului nu a fost atins de boală, ci **a căzut în mâna vrăjmașului**. Acest lucru e mult mai greu. David preferă să cadă în mâna Domnului decât în mâna oamenilor. În cap.4 Ieremia insistă tocmai pe acest lucru: că pedeapsa Sionului a fost foarte aprigă tocmai pentru că a căzut în mâinile vrăjmașilor lor (vezi 4:6). Și nu doar poporul, ci și liderii poporului. Și chiar împăratul lor a căzut în mâna vrăjmașului. Din această perspectivă înțelegem de ce Ieremia dedică finalul capitolului tot vrăjmașului. Nimicirea vrăjmașului este o mângâiere pentru Sion, este o mângâiere pentru Unsul Domnului care a căzut în mâinile lor. Vrăjmașul s-a atins chiar de Unsul Domnului. Nu poate rămâne nepedepsit. Referirea la pedepsirea fiicei Edomului are rolul de a mângâia Sionul, și de a alina durerea ei care și-a atins un punct culminant atunci când împăratul a căzut și el în mâna vrăjmașului.

Ieremia recunoaște cu demnitate că acum este ceasul întinericului, momentul de bucurie și de triumf al vrăjmașului. Dar menționează bucuria vrăjmașului și cu un sens ironic, căci ea este TRECĂTOARE. Ea nu va dura mult, *căci și la tine va trece potirul!* Dacă Domnul Și-a călcat pe suflet și a pedepsit Sionul nu poate lăsa nepedepsiți pe vrăjmașii Sionului. Pentru Ieremia pedepsirea vrăjmașului este o certitudine. Și este o realitate iminentă, care nu va întârzia să se împlinească în istorie. Din perspectiva pedepsei Sionul se află pe o poziție mai bună decât Edomul. Căci Sionul a fost DEJA pedepsit. Mânia lui Dumnezeu s-a mai potolit. Lui Dumnezeu îi pare deja rău de pedeapsa adusă asupra Ierusalimului, acum caută să aline și să vindece pe Sionul zdrobit de întristare. Sionul mai există în inima Domnului și DUPĂ pedeapsă. Dar va fi oare la fel și cu Edomul? Nu a trecut mult timp de la căderea Ierusalimului și mulți din vrăjmașii care s-au bucurat de căderea Sionului au fost și ei pedepsiți (Egiptul, Tirul, Sidonul, inclusiv Edomul etc.)

Această certitudine a lui Ieremia cu privire la soarta celor care s-au atins de Unsul Domnului oferă mângâiere și speranță Sionului. Durerea Sionului este atât de mare tocmai pentru că a fost dată în mâinile vrăjmașului, tocmai pentru că alături de distrugere s-a adăugat și batjocura dușmanilor. Acesta a fost cuțitul care s-a învârtit în rană. Și Ieremia, și Iov, și David, și Mesia, când vorbesc de suferințele lor, insistă pe batjocura și disprețul vrăjmașului. Această batjocură amplifică durerea atât de mult. De aceea, Ieremia tot pomenește în Plângeri pe vrăjmași, și de aceea încheie atât cap.1 cât și cap. 4 cu tema certitudinii judecării vrăjmașilor Sionului.

Batjocura vrăjmașului nu era adresată doar Sionului ci lui Dumnezeu Însuși. Iar în spatele batjocurii vrăjmașilor fizici era ocară vrăjmașului de moarte al Domnului, diavolul însuși ([vezi comentariul pe Ieremia 34:16](#)). Sionul nu era singurul care îndura ocară. Din pricina Sionului, Dumnezeu Însuși îndura ocară Vrăjmașului. Astfel răzbunarea vrăjmașilor fizici anunță pedepsirea finală a Vrăjmașului lui Dumnezeu. Ocară Vrăjmașului va înceta pentru totdeauna. Aparenta înfrângere va fi transformată într-o neașteptată și glorioasă înfrângere. Și cu cât înfrângerea prezentă e mai mare, cu atât mai mare va fi victoria ce va urma. Și cu cât Ierusalimul va fi mai amăgit de Anticrist să prigonească cât de mult pe creștini, cu atât va străluci mai mult înaintea Neamurilor pocăința și dezpietirea lor precum și harul pe care Domnul li-l va face pe urmă.